

Előfizetési árak:

postán vagy házhöz küldve:
 Egész évre . 24 kor.
 Félévre . 12 kor.
 Negyedévre . 6 kor.
 Egy hónapra . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egyhasábos petit sor
 10 fill. vagy egy □ cm.
 hely 4 fill. — Nyilttér
 és magánérdekű ismertetés
 soronként 40 fill.

Megjelenik naponként
 reggel 6 órakor,
 hétfőn vagy ünnep után
 déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:
Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:
Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

Vasuti politika.

A magyar állam vasuti hálózatának rendkívüli fontos szerepe van a magyarság terjesztésében, a magyar nemzeti állam kiépítésének nagy munkájában. A kinek volt alkalmá a magyar államvasutak hatását a nemzetiségi vidékeken tapasztalni, az teljes mértékben felfogja ez állítás nagy jelentőségét. A vasutak hatását végig kíséreljük kulturális életünk minden vidékén. Társadalmi tekintetben az osztályok érintkezése és a szokások és életmód egyenlősítése által rendkívüli hatást idéz elő; politikai tekintetben a nemzetiségeket egymással közelebb hozza s azok kölcsönös megismerését s barátkozását eszközli.

Ujabban több oldalról hallottuk, hogy az országnak nemzetiségek által lakott vidékein lévő egyes magánvasutak a magyar államnak ajánlották fel megvételre vonalukat s oly véleményt is hallottunk hangoztatni, hogy a magyar állam nagyon helytelenül cselekednék, ha ezen csekély forgalmu s a bukás szélén állá vasutak megvétele által újabb terheket venne magára s csak a vasutakat alapító tőkepénzeseknek tenne jó szolgálatot.

E felfogás rövidlátása készlet

arra, hogy néhány szót emeljünk a magyar állam vasuti hálózatának kiterjesztése mellett. Nem szándékozunk akadémikus értekezést tartani azon kérdés fölött: vajjon a magán vasuti rendszer, vagy az állami vasutak rendszere érdemel-e elsőbbséget a helyes vasuti politika szempontjából, mert bár az államvasutak rendszerét tartjuk helyesnek elméletileg is, e kérdésnek azon oldalát kívánjuk megvilágítani, hogy kizárólag a magyarság supremáciáját segítjük elő akkor, midőn minden eszközt megragadunk arra, hogy az államvasutak hálózatát növeljük és épen ezért, ha arról van szó, hogy az állam vegyen-e magánvasutakat, vagy nem: ez irányban a leghelyesebb s legbölcsebb politikának azt tartjuk, mely a magánvasutak megszerzését segíti elő. A cenzuralizáció e téren épen ellenkező hatást idéz elő, mint a közgazdaság bármely más ágában. A vasut, hogy úgy mondjuk, kezében tartja az egész közgazdaságát és az általa követett politikától nagyon fontos érdekek határozatnak el. A belöldi termékek piacát legtöbbször a vasuti politika állapítja meg. Ma teljesen ismeretlen és elfeledett helyekből új, hatalmas kereskedelmi gócpontokat teremt, holnap száza-

dos piacokat az ismeretlenség és elfeledettség homályába süllyeszt. Épen ezért, mert egyik vidéknek kedvezhet, másikat sujthatja, előmozdithat egy termelési ágat, viszont megakadályozhatja egy másiknak kifejlődését, vagy már kifejléttségét a régi szűk korlátok közé szoríthatja, szóval, mert valószínűs dictaturát fejthet ki, az állam elsőrangú feladatát képezi, hogy a vasutak monopoliumszerű jogainak gyakorlását magának tartsa fel.

És hogy mily nagy szükség van arra, hogy a magyar állam önálló, saját érdekeinek megfelelő vasuti politikát üzzön, könnyen beláthatjuk, ha a nagy vasut-társaságok hatalmát, befolyását s eszközeit tekintjük, melyekkel magánosok semmi tekintetben sem concurrálhatnak, sőt melyekkel szemben nem is oly rég, még az állam hatalma is nem egyszer gyengének bizonyult, akár közgazdasági, akár hadügyi vagy pénzügyi követeléseit akarta velök szemben érvényesíteni.

Ezek a szempontok kétszeres fontossággal bírnak a nemzetiségi vidékeken épült vasutaknál s valóban esodálkozunk kell azok vakaságán, kik pusztán pénzügyi szempontból kiindulva, a magyar állam vasuti hálózata kiterjesztésének, fej-

TÁRCZA.

A No. 3.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 Irta: Móríc Zsigmond.

A mi kedves háziasszonyunknak, özv. Nutzernek az az elve a házi reperálásra vonatkozólag, hogy ha az apámra nem szakadt, az unokám is ellakhatik benne. Ellenben Nutzer kisasszony azt tartja, hogy szép a szép. S mivel ők mindketten igen tágkörü jogokkal rendelkeznek a háznál, azért e két elvnek az a következménye, hogy bár a hó igen könnyen szívárogo át a fedélen, de azért a fal alja gyönyörű szépen van kindruszszal bevonva. Az ajtó repedékei egyáltalában nem vetnek gátat a hűvös téli szellőnek, ha az vendégségbe készül hozzáknak, jóllehet Nutzer kisasszony hetenkint bedörzsölteti petróleummal a szépség kedvéért.

Különben özv. Nutzerné asszony olyan rozoga, mint a háza s Nutzer kisasszony olyan szép, mint a kindruszszal befestett fal, ez lehet az oka, hogy mindketten olyan szilárdan tartják be elveiket.

Élethivatása özv. Nutzerné asszonynak a diáktartás, Nutzer kisasszonynak a kurizálásban való gyönyörködés. Mindkettő igen szép foglalkozás, kivált úgy, a hogy ők fogják fel. Ugyanis egymással homlokegyenest ellenkező módon vélekednek e dolgok felől. Özv. Nutzerné asszony igen hálás a diákok udvarlásával szemben, ha neki szól az, —

Nutzer kisasszony ellenben — még hálásabb — ha neki szól az. Így aztán míg egymással vetélkednek, mi harmadikok isszuk meg a levét és mondhatom igen jóízű szörpje van ennek a befőttnek. T. i. az a következménye a nemes versengésnek, hogy özv. Nutzerné asszonynak még nem volt diákja, a ki megfizette volna a kvártélypénzt és Nutzer kisasszonynak még nem volt udvarlója, a ki elvette volna őt.

Pedig sok volt. Már hogy sok diák és még több udvarló lakott ebben az udvarban. Hiszen ha jól emlékszem, őseink a kollégiában már ismerték özv. Nutzernének ezt a jó szokását, bár nem ismerték Nutzer kisasszonyt, mert ő még akkor nem követelte magának a „nagysád“ titulust.

Özv. Nutzerné asszony egyszer kártyát vettetett, egy cigányasszonynyal. Nem azért mondom, mintha talán különös volna ez, mert ő vettetett máskor is, mindig, ha cigányasszony akadt a bokorba. De azért nevezetes az az eset, mert akkor először jószolta meg a cigányasszony, hogy Nutzer kisasszonyt egy diák fogja elvenni, a ki a No. 3 ban lakik majd. Az a cigányasszony azóta minden héten bevetődik véletlenül és minden alkalommal megjósolja ugyanezt.

Azóta nagy becsben van a No. 3. Kintüntetés a ki elnyeri. Jákob hét esztendeig szolgált Rákhelért, a No. 3-ért elég három esztendeig lakni az özv. Nutzerné asszony udvarában. De addig aztán kell is lakni. Soha nem volt még eset rá, hogy ifjabb nemzedék nyerte volna el. Am meg is érdemli ez a szoba a küzdést. Hármassal volna,

de egynek adatik — persze így könnyebb találgatni, hogy ki lesz a választott, illetőleg választó. Ára öt frt. Fűtés hivatalosan nem adatik, mert a diákok nagy fapazarlók, de elég, ha egy mázsa fát beszerez a boldog birtokos, nem is tudja elégetni a sok kedveskedésül behozott kosárfá miatt. Amellett szép szoba. Két ablak van rajta, az ablakközök élénk zöldre meszelve. Fala vörös, alól a kisasszony maga kindruszszal be hetenként szombaton s ezért a hét utolsó és a jövő hét első napján használhatatlan a kellemes illat miatt. Az ajtót, ablakot, asztalt, széket, sifont, diványt, na ezt nem, de a többit hetenként kétszer kenik be petróleummal, hogy szép legyen stb.

És ezért érdemes lakni e szobáért. És nem is olyan könnyű bejutni oda. Rendesen van három, négy aspiráns a többi szoba lakosai között, akik szinte éllel-halál harcztot vívnak érte év végén s egyforma hódolattal fordulnak Nutzer kisasszonyhoz választásért. S Nutzer kisasszony rendesen nem szokott választani év végén, mert ilyenkor várja az előbbi No. 3-as nyilatkozatát, a ki rendesen nem nyilatkozik. Csak a jövő év elején vallja be piruló areczzal és dobogó szívvvel, hogy ki légyen a választott, mikor is a többiek nem vívnak tovább élet-halál harcztot, hanem elmennek jobb szállást keresni és — bizonyára találnak is.

Igy folyik ez évről-évre. Így volt ez mindig és ha nem csalódom, valamikor azt tartottam, hogy így is lesz mindig.

Pedig egyszer nem így lett, hanem másképen.

lesztésének ellene vannak. Hiszen, ha csupán pénzügyi szempontból tekintjük is a kérdést, lehetetlen be nem látnunk, hogy a vasutak a magyar állam kezelésében sokkal jövedelmezőbbek lehetnek a magánvasutaknál. Az egész hálózat összpontosítása, egyöntetű szervezése, a különböző anyagoknak nagyban beszerzése és előállítására oly tényezők, melyek folytán az államvasutaknál az önköltségek is alacsonyabbak, mint a magánvasutaknál. A vasutak ma a közgazdasági politika leghatalmasabb tényezői s mint ilyenek, legjobban az állam kezében teljesíthetők feladatukat.

Mindezen szempontok pedig még sokkal nagyobb súlyjal esnek a mérlegbe ott, hol a társadalom, mint hazánkban is, nem bír elegendő gazdasági erővel arra, hogy saját pénzt fektethesse be vasutak építésébe, hanem idegen tőkére szorul. Azért csak helyeselnünk kell kormányunk politikájának azon irányzatát, hogy a felajánlott magánvasutak megvételére vállalkozik.

A hol a magyar állam aegise alatt működő vasutak füttye hallatszik, ott a nemzetiségek fészkelődései távolról sem tudnak oly hatást elérni, mint a magyar cultura ezen ütőereitől távolabb eső pontokon. Hány nemzetiségi vidék központján teremtetett már a magyar államvasut egy-egy oázist a magyarság számára, iskolák s egyéb culturintézmények felállításával s hogy a magyar nemzeti cultura ezen előőrsei mily hasznot szolgáltatnak, azt főleg akkor tudjuk meg, ha nemcsak a hírlapokból ismerkedünk meg a viszonyokkal, hanem személyesen is meggyőződünk ez

állítás igazságáról. Statisztikailag ki lehet mutatni, hogy nemzetiségi vidékeken a magyarság oly helyeken erősödik, hol a magyar államvasutak ily culturintézményeket állítottak fel. Jól tudja ezt az Emke is s ezért iskoláit s egyéb társadalmi intézményeit oly helyeken állítja fel, melyek a magyar államvasutak közelében esnek. E sorok írójának volt alkalma legközelebb egy nemzetiségi tuzó nyilatkozatát hallani, mely oda concludál, hogy a magyar államvasutak Horvátországban a magyar állameszmének leghüségesebb harcosait képezik.

Nincs tehát kétség a tekintetben, hogy mily vasuti politika az, melyet követnünk kell, ha azon kérdést tesszük fel, megvegye-e az állam az eladásra kerülő magánvasutakat. Még ha pénzügyi tekintetek némileg ellene szólnának is a kérdés ezen irányú megoldásának, előttünk sokkal fontosabbnak látszik a magyar állam nemzeti erősödésének kérdése. A magyar föld meghódítása a magyarság számára, ez a magyar társadalom legszebb és legnehezebb feladata, melyet az államnak minden téren teljes erejéből támogatni kell. A magyar faj suprematiájának kérdése ma leginkább közgazdasági kérdésekkel kapcsolatban oldható meg s a magyar államvasutak fejlesztése e kérdésnek egyik lénczszemét képezi. Azért vasuti politikánk legfőbb elvéül kell, hogy tekintsük a magyar államvasut vonalainak az ország minden részére leendő kiterjesztését.

Pletykák. Egy reggeli lap közlése nyomán sokat beszéltek tegnap Lukács L. pénzügyminiszter távozásáról. Ezt a mende-mondát azzal a másik mende-mondával hozták összeköttetésbe, hogy a pénzügyminiszter tár-

szájának tegnapi képviselőházi tárgyalásán nem szándékozott megjelenni. Csak a könyvnyelvények kedvéért jegyezzük meg, hogy az egészről egy szó sem igaz. A pénzügyminiszter olyan kevéssé szándékozott a tegnapi ülésről elmaradni, hogy betegsége dacára elment és felszólalt. Elment az appropriáció mai bizottsági tárgyalására is, ami ugyan természetes, de a pletykákkal szemben ezt is cáfolatnak vehetjük.

Az igazságügyi bizottságból. A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap d. e. Szilágyi Dezső elnöklésével ülést tartott, amelyen Plösz Sándor igazságügyminiszter is megjelent. A bizottság Mohay Sándort bízta meg az 1826: 29, 1889: 37. és 1892: 29 viz-jogi törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat előadói tisztével és neki osztotta ki a kolozsvári főügyészségnek azt a megkeresését, amelyben főhatalmazást kér, hogy megindíthassa a büntető eljárást az ellen a maros tordarvámegyei oláh ellen, aki megsértette a képviselőházat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselőházi expressz-tudósítás. —

Budapest, március 29.

Perczel Dezső elnököl. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Neményi Ambrus előadó betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését az appropriacionális javaslatról.

Következett a napirend a mentelmi ügyek tárgyalása.

A Ház a kihágással vádolt Somsich Andor jogát nem függesztette fel, ellenben a gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségével vádolt Varossy Gyula, a párviadal vétsége miatt elítelt Pulszky Ágost és Szentiványi Árpád képviselők mentelmi jogát felfüggesztette.

A sajtó után elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétségével vádolt Bartha Miklós mentelmi ügyénél **Kabos Ferencz** előadó a mentelmi bizottság javaslata szerint kéri a mentelmi jog fel nem függesztését.

Molnár Béla azt javasolja, hogy a Ház a mentelmi jogot felfüggeszse. A Ház nagy többsége a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el.

Bartha Miklós másik mentelmi ügyé-

A kiröpült diák urak (Nutzer kisasszony poetikus hasonlata) soha sem tértek vissza. Ambar a kártya még mindig jövendőlte, hogy a No. 3-as az lesz az igazi és özv. Nutzerné asszony még mindig nem esőváltta a fejét miatta és Nutzer kisasszony is szentül hitte, mint az irást, hogy egyszer beteljesedik. A tető pedig nyugodtan kórhadott tovább, s a heti kétszeri petróliumozás egyszer sem maradt el. A diák urak szépen besétálhattak most is özv. Nutzernéhoz reggelizni, s nem fizették a lakást és a diák urak lelkesen csapták a szelet Nutzer kisasszony kötője mellett. Ugy ment minden, mint a karikaesapás.

Ugy ment minden, mint a parancsolat és ekkor csapott le a siserögös tüzes-kő. Ambar ehhez épen nem lehetett hasonlítani Répás urat, mert ő volt az, aki szép alázatosan beállított egy reggel özv. Nutzernéhoz, fe sem merve emelni a szemét Nutzer kisasszonyra, azzal a kéréssel, hogy fogadja be az udvarába szíve végheletlen jóságától indítva, mert őt kidobták a régi helyéről, mivelhogy nem fizetett.

Özv. Nutzerné nem vette szívesen a kérést. Nagy oka volt rá. Először is, nem fizetett, azért bocsátották el, már pedig ő büszke volt a diákjaira, hogy azok nem afféle léha ficsurok, akik nem fizetnek. Meg aztán péntek is volt, s e miatt motyogta, hogy:

— Nem lesz az ur állandó, nem lesz. — Hanem olyan alázatosan ült Répás ur a nádszéken, hogy meg kellett szánni, ha annyi szíve volt is, mint egy mákszem, pedig volt annyi szíve.

Meg is szánta, azt mondta neki:

— Nem banom, ha, mert máshová nem lehet, nálam ez a rend, nem bánom ha a 7 ik szobába költözik.

A 7 ik szobába. Micsoda megalázás. A 7-ik szobába, ahol senki sem lakik, — mert belefoly a hó, víz. És még tenni is ilyen ajánlatot. Felnőtt embernek, rettenetes. — Nutzer kisasszony el is pirult bele, pedig jól látta, hogy megérdemli ez a mamblasz, csak egyszer sem mert ránézni az ő piruló arcára.

Répás ur alázatosan felállott, összehuzta magát ócska köpenyegét és köszönt, nem merve ránézni a Nutzer kisasszony viruló arcára. Bement a 7-ik szobába és leült az ágy szélére.

Sokáig nem jött ki. Özv. Nutzerné asszony már nem tudta mire válni a dolgot. Nutzer kisasszony regényes képzelettel már azt festegette, hogy felakasztotta magát a 7-es, s ezt a szellemes ötletet sietett közölni a 3-as ural. Kérve mindenre, a mi szent, hogy nézzen be hozzá és vágja le, ha kell a kötelét, — vajjon nem a nyakkendőjére költe fel magát? A 3-as ur beázott és rögtön biztosította az ajtón leselkedő Nutzer kisasszonyt, hogy nem a nyakkendőjére kötötte fel magát, hanem — ott ül az ágy szélén az az ur.

Nutzer kisasszony sietett özv. Nutzerné asszonyért és így, mint egy tekintélyes serreg vonultak be a 7-be. Özv. Nutzerné kissé, Nutzer kisasszony nagyon kíváncsi természetű volt, így érthető, miért óhajtottak bővebb információt szerezni az új lakóról.

Répás ur beléptökre összerendezte és alázatos tartását, még alázatosabbra változtatá, várva a következőket.

— Az ur nem akar a pakkjáért menni?

— Nem, — nyögé Répás ur.

— Miért nem, hiszen csak elhozhatja talán ide, miért nem megy?

— Nincs, — sóhajta Répás ur.

— Nincs? — kérdé meglepetve özv. Nutzerné. — Hát hol van? Még uram soha, sem volt olyan lakóm, a kinek semmi holmija sem lett volna. Lefoglalták talán?

— Nem! — susogja Répás ur.

— Vagy zálogházba tette? Uram, soha egy lakóm se tette zálogházba, a holmiját. Mondja, zálogházba tette?

— Nem, — keserű Répás ur.

— Nem, hát kirabolták?

— Nem, — zokogja Répás ur.

— De uram, az istenért, csak nem tesz lóvá? Hát sohasem is volt semmi holmija?

— Nem, — bugja kétségbeesve Répás ur.

— Lehetetlen! — Özv. Nutzerné asszony belátta, hogy ezzel az ural lehetetlen beszélni. Nutzer kisasszony is belátta, ezért mind a ketten kivonultak, Répás urat legalázatosabb összerogyásában hagyva hátra. A kivonulás a legnagyobb méltatlankodással ment végbe. Micsoda ember, hallatlan. No. 3 nak volt mit hallgatni róla, s ha ezer nyelvel szólott volna is, alig tudott volna megfelelni a kérdések özönere, a melylyel elhalmozták özv. Nutzerné asszony és Nutzer kisasszony.

Répás urról tényleg senki sem tudott

nél a bizottság a mentelmi jog felfüggesztését javasolja.

Picher Győző ezzel szemben a mentelmi jog fel nem függesztését javasolja.

A Ház azonban a mentelmi bizottság javaslatára kiadja.

A kérvények tárgyalása következett ezután. Hevesvármegye kérvényénél, amely a községenként való szavazást sürgeti. — **Kossuth Ferencz** pártolja a kérvényt és kéri a kormányt, hogy ez irányban az intézkedéseket tegye meg.

Buzáth Ferencz hasonló értelemben nyilatkozik.

Széll Kálmán miniszterelnök nem találja ez idő szerint czélyszerűnek e kérdés bolygatását.

Madarász József úgy találja, hogy e kérdésben ez a megvásárolt országgyűlés nem is határozhat. A jövő országgyűlés feladata lesz.

Elnök a vitát befejezi. A Ház a kérvényeket kiadja a belügyminiszternek.

Több megye a pálinkaivás korlátozását sürgeti.

Páder Rezső mondja, hogy a kormány akadályozza a mértékletességi egyetemen alakulását és a keresztény fogyasztási szövetkezetek működését.

Lukács pénzügyminiszter ez ellen tiltakozik.

A kvóta emelése ellen intézett kérvényeknél

Kossuth Ferencz határozati javaslatot terjeszt be, hogy mondja ki a Ház, hogy a kérvények értelmében járjon el a kvótabizottság.

Széll javasolja, hogy a Ház ennek ki mondását mellőzze. A többség egyszerűen a bizottsághoz utasítja.

A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

A hercegprimás beszéde.

— Express-tudósítás. —

Budapest, márczius 28.

Vaszary Kólos hercegprimás ma megjelent a Szent István-társulat közgyűlésén, a társulatnak a Szent-Királyi-utczában épült új palotájának felavatásán. A primás a gyűlést emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg.

A beszédből kiemeljük a következőket: „Mi a teendőnk?”

Ilyen körülmények között mi a teendőnk?

Semmit. S tekintve, hogy ez az ur csak most szeptemberben jött ide valahonnan Erdélyből, s ő maga-magától ugyan két ígét ki nem mondott negyedfél hónap alatt, nem is lehet csodálkozni rajta.

Annai nyilvánvaló, hogy theologus, I. éves vagy öt hat éve teite le az érettségit s még nem szólott időszaki colloquiumon egy árva krükköt sem.

De ez mind nem elégté ki őzv. Nutzerné asszonyt, még kevésbé Nutzer kis asszonyt.

Eddig elfelejtettük megmondani, hogy Nutzer kisasszonynak kiváló tehetsége volt a vallatásra s ő azt igen jól tudta is. Például, csodálatos élelkséggel vallatta a No. 3-as urat, ha levelet kapott; kitől kapta? mi van benne? ugye szerelmes levél? ugye szép lány írta? ugye feleségül veszi ha elvégzi az iskolát? Ugye ismeri a czigányasszony jóslatát? Ugye... stb.

Ime, soha szebb alkalom e magas tehetség érvényesítésére, mint ez és Nutzer kisasszony rögtön fel is fedezte a megbecsülhetetlen alkalmat. Azonban visszaemlékezve a Répás ur külsejére, modorára, nemcsak hogy kevés okot talált a reménységre, hanem nagyon is kész volt elesüggedni. Merengésből őzv. Nutzerné asszony szava rebhentette fel.

— Ugyan küldeni kellene annak az árva madárnak egy kis fát, mert megveszi az Isten hidege.

Nutzer kisasszony helyeselte ezt a jóakaratot és sietett a vén Mária kapusnét, — aki egész cselédség is volt egyuttal, — elő-

dőnk? Tán gáncsoljuk, szidalmazzuk korunkat? Nem!

A mi földatunk az, hogy türelemmel, szeretettel javítsuk.

Mert bár a régi viszonyok megváltoztak, de egyházunk és hazánk iránti kötelességeink változatlanok, ugyanazok maradtak, a melyek az előtt voltak.

Mert a haza fogalmán kívül szerintünk Isten és hit nem elavult eszmék, nem tuhladott álláspontok, nem értéktelen maradványok és jelentéktelen romok a középkorból, hanem azon erős alapok, melyeken hazánk kilencz századon át biztosan nyugodott.

Washington, az észak-amerikai államok alapítója és elnöke a kongresszushoz 1789-ik évben intézett izenetében a következőket mondja:

„A vallás és erkölcs az állam jólétének nélkülözhetlenebb támaszai. Hiába kérkednek az hazafiságával, ki a társadalmi épület e két főpillérét megdönteni törekednek.”

Ha kettős, vallási és hazafiui kötelességünknek megfelelni igyekszünk, ha továbbra is egyházunknak odaadó fiait, királyunknak engedelmes alattvalóit, hazánknek hű polgárait leendünk, a jó Isten nem vonandja meg szent áldását tőlünk.

Ugy legyen!”

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Az országgyűlés berekesztése.

Budapest, márczius 29. Az országgyűlési ülészakot csak husvét után fogják berekeszteni.

Aczél Béla halála.

Budapest, márczius 29. Aczél Béla báró, ki e hó 16-án érkezett meg családjával együtt Mentonéből s még vasárnap ki kocszított a park klubba, éjjel hirtelen annyira rosszul lett, hogy családjá a legrosszabbtól tartva, dr. Kólyt hivatta ágyához, ki influenzát konstatait. Másnap a beteg tüdőgyuladásba esett s állapota annyira súlyosbodott, hogy még Anigyan tanárt is meghívták hozzá. Ma délelőtt 11 órakor a

beteg eszméletét veszítette s délután háromnegyed 2 órakor meghalt. Benne a magyar társasélet egyik kitűnő tagját veszítette el. A beteget délelőtt sokan látogatták meg; közöttük Károlyi István gróf és Széll Kálmán miniszterelnök.

Ferencz Ferdinánd házassága.

Budapest, márczius 29. A félhivatalos Bud. Tud. jelenti: Illetékes helyről újból megczáfolják Ferencz Ferdinánd főherczeg házassági ügyét minden részletével együtt.

Képviselőválasztás Rudnán.

Budapest, márczius 29. Ma Rudnán Váncsó 704 szavazattal, Nemes 94 szavazata ellenében képviselővé választott.

Lónyay gróf utazása.

Budapest, márczius 29. Lónyay gróf és neje ma Griesbe utaznak, hol meglátogatják Erzsébet főherczegnőt.

Osztálysorsjáték.

Budapest, márczius 29. Az osztálysorsjáték mai húzásán kihúzták a 200 ezer koronás főnyereményt, mely az 5108. számú sorsjegyre esett. A többi kihuzott szám a következő:

10.000 koronát nyert: 23451. — 5000 koronát nyertek: 36576 79144 42705. — 2000 koronát nyertek: 3119 11576 13260 13247 15447 16934 18162 19286 20979 23965 30356 32033 34272 35485 37997 39852 42053 43610 43639 50978 56697 60316 60411 61767 92171 93351 85151 85208 68609 66230 95746 82888 99788 67445 87923 61767. — 1000 koronát nyertek: 10181 17445 59156 74479 82516 89446 80319 32538 40082 43014 46030 94791 38701 45202 29933 35955 49024 34434 44360 50490 15641 15461 48024 85666 71801 71492 45590 1668 67133 31993 69428 72801 4734 10871 58089 50432 6171 50116 82904 62864 17615 2041 22062 50352 37162 61056 95669 81460 11200.

keríteni, hogy beküldjön vele egy kosár fát, önkénytelenül reménykedve, hátha alkalom nyílik a vallatásra.

A nap hanyatlott lefelé, pirosra festette az ablakot és Nutzer kisasszony orroeskáját ezt ugyan nem annyira a napsugár, mint a ezinkék iránti rokonszenv okozta.

A vén kapusné morogva czipelte a kosarat, szidva minden éhenkórászt. Benyit a 7-be, a hová teljes pompával, hideg ragyogással ömlött be a rozoga ablakon át a nap minden sugara. Leteszi a kosarat, hogy csak egy dobban, kiönti a fát, hogy csak úgy menydörög, de a Répás ur alázatos alakja hajszálat sem változik, úgy ül az ágyon, mint valami szobor, — vagy valami lisztes zsák.

— Rakja is meg a tüzet. Hallik egy csengő hang és mint az ítélet harsonája, — szól Répás urnak.

Meglepetve, mint a galván áramtól érintett békaözomb, összerángatózik és felnevez, s ime ott áll előtte Ó! Ó! Ó! Mint egy angyal.

Sajnálom végtelen, hogy Bourget urhoz még nem járhattam iskolába, mert gyenge készültségemmel ez idő szerint nem vagyok képes leírni, micsoda hihetetlen óriási változás ment végig Répás uron.

Csak tényeket tudok mondani. Répás ur, mint láttuk meglehetősen méla természetű volt eddig. Nem mindig volt olyan. Oh valamikor, míg le nem tette az érettségit, elég élénknek ismerték. Nem hasonlított ugyan semmiképen ahhoz a csikhez, melyet emlegetni szokás, de nem is lehetett hamvába

holtak mondani. Hanem jött egy pillanat mikor az ifjú fogékony szív lángra gyuladt — és jött egy pillanat, mikor két pici kis czipőcske ezt a lángot letaposta. Részletebben nem szükséges ez eseménnyel foglalkozni, — konstataitjuk, hogy azóta ilyen félig élő, félig halott Répás ur.

Sokáig nézte mereven, átszellemült arccal az angyalt, ki végtelen zavarában pirulva, remegve állott az ajtó küszöbén és óh be szép volt szép téli prémes kabátjában.

Sokáig nézte ez angyal prémes téli kabátjában Répás ur, végre komolyan, szeliden megszólalt:

— Kisasszony, én szeretem önt.

Nem állítjuk, hogy a kisasszony, Nutzer kisasszony most először hallotta ezt a kijelentést, de biztosak vagyunk felőle, hogy az soha ilyen hatást még nem tett reá. . . .

De mért folytassam tovább. Lehanyatlott az őzv. Nutzerné asszony udvarának napja. Másnap felmondott őzv. Nutzerné asszony a No. 3-asnak, a ki sietett is jobb szállást keresni, mert máskülönben négy évi szállásbért követelt volna rajta, a lelkileg teljesen átalakult Nutzer mama. Igen, ezután ez a neve.

Felmondott, mert hiszen megjött, a ki megfelelően a jóslatnak, helyet kellett neki adni a No. 3-ban, hogy szóról szóra beteljesedjék, a mit a czigányasszony ma ismét megjósolt, — hogy Nutzer kisasszonyt egy diák fogja elvenni, a ki a No. 3-ban lakik.

A dél-afrikai háboru.

— Expressz tudósítás. —

London, márczius 29. Wolseley lord a milícia-lövészek gyűlésén, a melyen elnökölt, magasztalta a Cardwel által meghonosított hadrendszert, a mely nélkül lehetetlen lett volna a háborut folytatni. Azután kiemelte a milícia fontosságát és azt mondta, hogy csak a milícia tette lehetővé a Dél-Afrikában harcra szóló hadsereg szervezését. A milícia a háboru eleje óta 900 tisztet adott a reguláris csapatoknak. Harmincz milícia-zászlóalj áll jelenleg Dél-Afrikában fegyverben. Nagyon jól tudja, — mondja azután a szónok — hogy külföldön azt hiszik, hogy Anglia meg van fosztva minden csapatától. Pedig a kaszárnya soha sem volt úgy tele, mint most. A behívásra még 50 zászlóalj gyalogos milícia áll rendelkezésére a kormánynak, de ennyi ember számára még nincs hely. Ezeket a zászlóaljakat majd csak akkor hívják be, ha az időjárás megengedi a hadi táborozást. Wolseley azzal fejezte be beszédét, hogy jövőre a katonáknak mindenekelőtt jó lövészeknek kell lenniök.

London, márczius 29. A Daily Newsnek jelentik Pretóriából 26 iki kelettel: Krüger elnök azt kívánja, hogy Pretóriát védelmi állapotba helyezték, ezt azonban a városnak sok előkelő lakosa ellenzi. Johannesburgban sok épületet aláaknáztak Krüger parancsára.

Bloemfontein, márczius 29. French tábornok azt jelenti, hogy Olivier és Grobler 6000 emberrel észak felé tartanak, hogy a transvaali burokhöz csatlakozzanak.

London, márczius 29. A Standardnak azt jelentik Ladysmithből tegnapi kelettel, hogy ott minden nyugodt. Az ellenség a Bigarsberg vonalát tartja megszállva, a hol Buller előnyomulását várja.

Washington, márczius 29. A képviselőház külügyi bizottsága kihallgatta Macrum volt pretóriai konzult leveleinek az angol hatóságok által történt felbontása dolgában. Macrum nyilatkozatai nem tettek kedvező benyomást. — Hay külügyminiszter átiratot intézett a bizottsághoz, a melyben kijelenti, hogy Macrum a külügyminiszteriumban soha sem tett panaszt leveleinek felbontása miatt. Az angol kormány kijelenti, hogy ha a leveleket felbontották, ez csakis a kiadott utasítások ellenére történhetett. A külügyminiszter megjegyzi, hogy Stowe fokvárosi amerikai főkonzul arról értesítette, hogy mikor a durban cenzura Pretóriába szóló két levelét felbontotta, Milner kormányzó mentegetőzött előtte. A miniszter megemlíti továbbá, hogy Stowe november 3-án levelet írt neki, a melyből kitűnik, hogy Steyn elnök október 26-án a bloemfonteini amerikai konzuláris ügyvivő útján megkérte, tudakozódják róla, vajjon az Egyesült-Államok hajlandók volna-e a választott bíró tisztét elvállalni, ha Milner beleegyezik Stowe azt válaszolta, hogy Milner, a kit erre nézve megkérdezett, a maga részéről hajlandó volna ilyen tárgyalásokat kezdeni, de nem hiszi, hogy ebben az értelemben működhetnek.

Krüger főhadparancsnok.

Budapest, márczius 29. **Krüger személyesen átvette a főparancsnokságot s Joubert temetése után azonnal a harctérre utazik.**

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 29.

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága ma délelőt Degenfeld József gróf főispán elnöklésével ülést tartott. Az ülés iránt az érdeklődés nem volt oly nagy, mint a legutóbbi rendkívüli közgyűlésen. Az ülés elején, fél tíz órakor, mikor elnök a gyűlést megnyitotta, alig volt a teremben ötven bizottsági tag.

A tárgysorozat első pontja a polgármester január s február hónapokról szóló jelentése volt, melyet Csóka János jegyző

olvastott fel s amelyet a közgyűlés tudomásul vett.

A városi bor- és szeszpótdó pótlékok tárgyában alkotott szabályrendeletet a belügyminiszter csekély pótlás miatt visszaküldötte. A közgyűlés a tanácsi előterjesztést elfogadja s a pótlást elrendeli. Budapest közönségének átiratát a tűzkárbiztosító intézeteknek a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulásra törvény útján leendő kötelezése ügyében az országgyűléshez intézendő felirat tárgyában — a közgyűlés — a tanács javaslata értelmében pártolja és hasonszemléli felirat küldését határozza el.

A kereskedelemügyi miniszter a vasutak községi pótdó alóli felmentését czélező törvényjavaslatot terjeszt be a képviselőházhoz. Budapest közönsége nem találja indokoltnak a törvényjavaslatot s tiltakozik az adó elengedése ellen s hasonló tiltakozás felkúldására hívja fel a várost.

A közgyűlés a főváros álláspontját merevnek találta s az átirat felett napirendre tért.

Selmecz-Bélabánya város átiratát a vidéki városok állami funetiók teljesítésére fordított költségek, különösbbe a bűnvádi nyomozati költségeknek megtérítése iránt — pártolja. Nagyobb érdeklődést a következő tárgy keltett.

Trencsénmegye a képviselőházhoz felírt a Keleti tengernek a Fekete tengerrel az Odera, Vág és Duna folyók felhasználásával leendő összeköttetése iránt s ezt a feliratot pártolás végett megküldötte Debreczennek is. Ugy a jogügyi bizottság, mint a tanács az átirat felett napirendre terést indítványozott.

Király Ferencz dr. beszélt először az átirat mellett, melegen ajánlotta az átirat pártolását, mely a magyar kereskedelem fellendítését, a magyar gabona értékének emelkedését óhajtja elérni.

Kiss Albert dr. szintén pártolólag szólt fel az átirat érdekében.

A gyűlés a tanácsi javaslattal ellentétben, a feliratot pártolja s a hasonszemléli felirat elküldését határozza el. — A közgyűlés tudomásul vette a tüdőbetegek szanatoriujának átiratát, hogy a város ezer forintot adott az egyesületnek.

A közigazgatási bizottságnak 1899-iki egész évről szóló jelentését valamint a számonkérőszék jegyzőkönyvét tudomásul vették.

Ezt a polgári biztosi állás betöltése követte. A kijelölő bizottság 3 tagja Nemes Kálmán, Serli Ede, Zádor Lajos mellé a főispán még kinevezte Márk Endrét, Pálfi Gábort és Dobieczki Sándort. — A kijelölő bizottság 9 pályázót jelölt. Első helyen jelölte Ónody Mihályt, s a többieket a következő sorrendben: Vadas Mózes, Fábrián Lajost, Nagy Sándort, Király Ferenczet, Nagy Ferenczet, Munkácsy Lászlót, Kovács Győzöt és Grosz Jenőt.

Elnök elrendelte a szavazást. A szavazatszedő bizottság elnöke Lengyel Imre, tagjai Kertész János és Szabó Sámuel voltak.

Beadatott összesen 114 szavazat. Legtöbb szavazatot, 62-öt Nagy Ferencz kapott s így őt választották meg.

Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző olvasta fel ezután a függetlenségi párthoz, tartozó bizottsági tagok beadványát. Kiss Albert, dr. Kalmár Barna, dr. Bakonyi Samu, Dávid Mihály, Dicsőfy József, Freund Jenő, dr. Sz. Szabó László, Pongó Lajos, Nagy Zsigmond dr., Kocsár Gábor dr., Kulcsár Endre és Kertész János, kijelentik, hogy az állítólagos sérelem miatt, mely a pártot a legutóbbi bizottságok választásánál érte, összes bizottsági helyeikről lemondanak.

A beadvány felolvasása után Simonffy Imre polgármester azt indítványozta, hogy a lemondott tagokat válasszák meg újra minden bizottságba.

A függetlenségi párt névszerinti szavazást kért.

Kertész János a függetlenségi párt nevében kijelenti, ha ismét meg is választják a lemondottakat, nem fogadják el. Ezután elnök elrendelte a szavazást.

Az egészségügyi bizottságba bevalasz-

tattak Kalmár Barna dr., Dicsőfy József és Kiss Albert.

Mivel a kórházi bizottság tagjai a törvény értelmében az egészségügyi bizottság tagjaiból választatnak, kórházi bizottsági tagokul Kiss Albertet, Dicsőfy Józsefet és Kalmár Barnát választották meg. A többi bizottságra következett ezután a szavazás. Megválasztottak: Építési bizottságba: Kiss Albert. Népevelési bizottságba: Kiss Albert, Dávid M., Dicsőfy József, dr. Nagy Zsigmond, K. Tóth Kálmán, Sz. Szabó László. Községi iskolaszéki tagok lettek: Kulcsár Endre és Dávid Mihály. A szegényügyi bizottságba K. Tóth Kálmán.

A gyalogsági önkéntes iskola állandósításának ügyét referálta ezután Oláh Károly tanácsnok.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja az iskola felépítését, mely 30.000 koronába kerül. A tanács is javasolja az állandósítást, de azt ajánlja, hogy a jövő évben építsék fel, addig maradjon a régi Kovács-kaszárnyában.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

Armós Bálint-féle menedékház alapítványnak, valamint az Armós Bálint-féle mentőegyleti alapítványnak városi kezelés alá vételét tudomásul vették.

A közgyűlés elfogadja a tanács előterjesztését, hogy a város Debreczenben katonai törvényszéket és fogházat épít azon feltételekkel, melyeket lapunkban már ösmertettünk s a melyeket a hadtestparancsnokság is felajánl.

A gör. katolikus hívek már régebben Debreczenben egyházközséggé alakultak s templomépítésre helyet kértek a várostól. A város a régi Dobozi-temető mellett jelölte ki a helyet, de ez távoltságánál fogva alkalmatlan, újabb kérvényt intéztek a városhoz, hogy a Szt.-Anna-utca végén a régi Bárány csapszék helyét jelölje ki ideiglenesen. A jog- és pénzügyi bizottság javasolta a Bárány csapszék átengedését s ezen kívül egyházi segély címén 1000 koronát. A tanács is ilyen értelemben tette meg javaslatát a közgyűlés elé s ő is ragaszkodik ahhoz, hogy az istentiszteletek magyar nyelven tartassanak.

Wolafka Nándor dr. és Kiss Albert szólottak a gör. kath.-ok érdekében, kiknek felszólalásai után a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

Az izraelita szent-egylet Debreczenben a Kórház-utczában az elaggott szegény izraeliták számára menházat akar építeni. Anyagi ereje azonban nem bírja azt, hogy egy ilyen menházat minden segély nélkül felépíthessen, e végből fordult a szent-egylet a város jóakarathoz, s csupán csak a felépítéshez kér segélyt és pedig 100.000 drb. ingyen téglát.

A jog- és pénzügyi bizottság, valamint a tanács is javasolja a kérelem teljesítését.

A közgyűlés a kért 100.000 téglát megadta.

A debreczeni ev. ref. főiskola tanári kara kérte a várost, hogy az ut- és pótdót engedje el. A tanács az elengedést nem javasolja, ellenben a közgyűlés a tanárok kérelmét teljesítette.

Az ev. ref. főiskola ifjúsága a Debreczenben tartandó diákkongresszus költségeihez segélyt kér a várostól. A jog- és pénzügyi bizottság, valamint a tanács javasolja, hogy 500 frt segélyt s ingyen nyomtatványokat adjon a város. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A városi adókievetők jutalmazását a közgyűlés megtagadta.

Balázs János rendőrbiztost saját kérelmére nyugdíjazták.

Török Ferencz volt városi nyomdász-nak a közgyűlés — a tanács javaslatától eltérőleg, mely 25 frt kegydíjat javasol adai — 30 forint kegydíjat szavazott meg havonként.

Medgyesi Ferencz számvevőségi szám-tiszt szabadság iránti kérelmét teljesítették, mire a közgyűlés d. u. 2 órakor véget ért.

HIREK.

— **A jótékony nőegylet választmánya** fontos gyűlést tart vasárnap, ápr. 1-én az árvaháza tanácstermében. A gyűlés első tárgya lesz az *évnegyedes segélyezés*. Erre nézve már a szegény-gondozók Szabó Kálmánné alelnökénél tartott gyűlésen megtették javaslatukat. Eszerint az ápr.—juniusi évnegyedre közel 600 korona lesz a rászorult szegények között kiosztandó. Továbbitárgya lesz a választmányi gyűlésnek a nőegyleti árvaház benépesítésének a kérdése. E tekintetben igen üdvös tervet ad elő Veressné Szathmáry Teréz elnök, aki nagy buzgalommal párosult erélyvel a mai niveaura emelte az árvaházat s a ki nemcsak féltő gonddal őrökdi afelett, hanem szíve melegével és lelkének nemes idealismusával óhajt annak minél szebb jövőjét biztosítani. Reméljük, hogy szépen kigondolt tervével eléri a magasztos célt! Végül szóba kerül már a közelgő közgyűlés, annak ideje, tárgyai s ezek közt a legérdekesebbek: a második alelnök és titkár választása. Ugy halljuk, hogy a vezetőség megállapodásai szerint egyhangú választások lesznek. A választmányi gyűlés nagyon népesnek ígérkezik.

— **Értesítés.** A korlátlan kimérőkről valamint a korlátolt és kismértékbeni elarusítókról szóló összeírásai jegyzékek 1900. évi márczius hó 27-től 8 napi közszemlére a városi polgármesteri hivatalába ki lesznek téve, hol az érdekeltek azt a hivatalos órák alatt megtekinthetik. Debreczen, 1900. márczius 26-án. A városi tanács.

— **Öngyilkosság.** Vinnai Mihályné püspök-ladányi születésű 45 éves asszony semmiképen sem tudott megbarátkozni az élet viszontagságaival, csendesebb otthon után vágott, mely tegnap beteljesedett. A szerencsétlen asszony már egy izben megkísérelte az öngyilkosságot, de nem sikerült. Vinnai Mihályné Seres Mihály ajtó utca 16. sz. alatti lakosnál mint gazdasszony már régebb idő óta állott szolgálatban. Folyó hó 11-én a szerencsétlen asszony egy kendővel akasztotta fel magát, de a kendő elszakadt s így könnyebb sérülésen kívül egyéb baja nem történt. Nem riadt vissza a haláltól, mert tegnap ismét megkísérelte az öngyilkosságot, mely halálát okozta. Mig Seres tegnap 9 óra előtt a piacon volt, Vinnai Mihályné felhasználta az alkalmat s ezukor-spárgával az ajtó sarkára akasztotta fel magát s rögtön meghalt. Tettét állítólag családi viszályok okozták. A hullát kórházba szállították.

— **Helyreigazításul.** Lapunk tegnapi számában a nőegyleti árvaház részére befolyt adakozások kimutatásában tévedésből a népkonyha szerepel. Netalán félreértések kikerülése végett helyreigazítjuk ezt azzal, hogy az adományok nem a népkonyhára, hanem a nőegyleti árvaház részére történtek.

— **Uj szérum a tüdővész ellen.** Marmorek Sándor tanár, a párisi Pasteur-intézet egyik laboratóriumának vezetője új tuberkulózist gyógyító szérumot talált föl. A szérumot Marmorek még tüdőbetegesen nem próbálta ki. Egyelőre az ugynevezett sebészi módon kezelendő tuberkulotikus betegek kiserletezett a szérumával, olyan betegek alkalmazta a találmányát, akiknél a tuberkulózis bacillus bőr-, esont-, fisztula-és egyéb megbetegedéseket idézett elő. Tizenkét beteget főcskendezett be eddig szérumával és a tizedik befőcskendezés után nagyobbrésük meggyógyult, a többinek pedig javulás utján van az állapota. Az első befőcskendezés után a betegek hőfoka kissé emelkedett, a negyedik befőcskendezés után a betegek étvágya növekedett. Az új szérum használata semmi veszedelemmel sem jár. A héten a szérumot tüdővész betegek fogják kipróbálni.

— **Halálozás.** *Bikkfalvy* Erzsébet özv. Polgár Bundy Péterné asszony f. hó 28-án életének 81-ik évében elhunyt. Földi részei f. hó 30-án

d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Eötvös-(Árok)-utca 14-ik számú háztól a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

— **Öngyilkos községi főjegyző.** Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk Sinay János h. hadházi főjegyző öngyilkosságát. Mint megbízható forrásból értesülünk, a szerencsétlen véget ért főjegyző eléggé rendezett anyagi viszonyok között élt s családjának némi vagyont is hagyott hátra. Orvosi kijelentések szerint, a szerencsétlen főjegyző pillanatnyi elmezavarásban nyult a gyilkos fegyverhez.

— **Az izr. hírközlési tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Kőznapiokon reggel 6 órakor, este 6 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 4 órakor. Péntek és ünnepnapokat megelőző este 5 órakor.

— **Agyonlőtt vadorzó.** Elkéseredett harcot vívott e hó 26-án Csipán Sándor kákiesi lakatos és néhány társa a gróf Draskovich Iván erdővédjével a szilasi vadaskertben, melynek utójára is Csipán Sándor esett áldozatul. Csipán Sándor és néhány legénytársa — mint nekünk írják — alig hogy kilépett a suhanczkorból, bandát alakítottak s vakmerő módon garázdálkodtak a gróf szilasi vadaskertjében. Többször volt már a banda és az uradalmi erdővédek között heves összekocczanás, melynek rendesen mindkét részről véres kimenetele volt. A mult hónapban egy ilyen összekocczanás alkalmával Csipán Sándor meglötte az egyik erdővédet, oly szerencsétlenül, hogy nevezetnek hosszabb ideig kellett nyomni az agyát. A többi erdővédek ezután nemsokára kilesték Csipánt és megkötözve átadták a csendőrségnek. Csipán a vizsgálati fogságból csak pár nap előtt tért haza. Megérkezése után első dolga volt a szétugrasztott bandáját összeállítani s ezzel e hó 26-án betörték a Drashovich gróf vadaskertjébe. Az erdővédek, miután látták, hogy a vadorzók többen vannak, szintén összeszedték magukat s megtámadták a vadorzókat, a kik a fák mögé rejtőzködve, heves tüzelést kezdtek az erdővédek ellen. Már jó ideig tartott ez a heves tüzelés és mindkét részről történtek már könnyebb sérülések, a mikor Csipán szembe került halálos ellen-ségével, Domány Mihály erdővéddel, a kit azelőtt két hónappal meglőtt. A két ellenfél, a mint szembe találta egymást, mind a kettő egyszerre czélzott. Domány puskája azonban előbb elsült és Csipán homlokán találva hanyat vágódott. A többi vadorzó ekkor menekülni akart, de az erdővédek bekerítették őket s hosszas, heves küzdelem után az egész bandát megkötözve kísérték a bírósághoz.

— **Nyilvános köszönet.** A debreczeni első takarékpénztár ev. ref. főiskolánk, s abban ifjusági egyleteink részére a következő adományokat küldte hozzám: 1. Főisk. szegény tanulóknak 200, 2. Természetráji muzeumnak 80, 3. Magyar irodalmi társulatnak 20, 4. Hittanhallgató segélyegyletnek 40, 5. Joghallgató segélyegyletnek 40, 6. Gyorsiró egyletnek 20, összesen 400 koronát. A nemes adományért főiskolánk, s az illető ifjusági egyletek nevében a nyilvánosság előtt hálás köszönetet mondani kedves kötelességemnek tartom. Debreczen, 1900. márczius 29. Csiky Lajos, akad. igazgató.

— **Gyilkos szerelmes.** Pleskov Milos futaki lakos — mint nekünk írják — örült módon beleszeretett Vetrelinov Piroskába, a kinek kezét meg is kérte. Piroška azonban hallani sem akart Milosról, s e miatt ki is kosarozták a legényt, s nem sokára másnak nyujtotta a kezét. Ez roppant elkésérette Pleskovot és bosszut esküdött. Az volt a terve, hogy a leányt, agyonlővi akkor, a mikor az esküvőjéről megy hazafelé. E hó 26-án volt Veszelinov Piroška esküvője Radiszravlyev Gáborral. Templomból ment hazafelé a nászmenet, a mikor Pleskov

Milos lesben állott az utcán és várta áldozatait. Nem sokáig tartott a templomi szertartás, kocsikra ült a nász nép és jó hangulatban mentek a lakadalmas házhoz. Egyenkint robogtak a kocsik Pleskov Milos háza előtt. Végre oda ért eléje az a kocsi is, melyen a szép menyasszony, a vőlegény és egy koszorús-leány ült. A kikoszorózott szerelmes erre a kocsira várt, a mikor ez közelébe jutott, revolvert emelt a kocsiba ülőkre és négy lövést tett egymásután rájuk. A lövések egyike, — mely valamennyi a menyasszonynak volt számva, — a kocsiban volt Radiszravlyev Angelát érte, a ki még azon éjjel bele is halt sebeibe. A merénylő még több lövést is akart tenni, de az utcán lévő népek megrohanták és kicsavarták a revolvert kezéből és megkötözve átadták a csendőrségnek. A csendőrség a gyilkos merénylőt átadta az ujvidéki király ügyészségnek.

— **(Apró hírek.) Ember, mint vadállat.** Panyák Ádám turai lakos, mert a faluban pletykáltak róla. éjnek idején baltával rátámadt feleségére s a fejét kettéhasította, majd a bölcsőben alvó két hónapos kis gyermekét is megölte. A gyilkost elfogták. — **Bábaképző-tanfolyam.** Kasán az országos Fehér-Kereszt egyesület bábaképző tanfolyamot nyit. — **A revolver.** Bodrogban Koczur Mihály fiatal legény betért a bíró udvarára s ott egy revolvert mutogatott. A bíró két fia odament s akkor a revolver elsült s a két fiut halálosan megebesítette. — **Öngyilkos postatiszt.** Gyulán Seffler László, a postahivatal tisztviselője nagy mulatságot, csapott s azután agyonlőtte magát. Sikkasztás miatt fogott fegyvert maga ellen. — **Fekete himlő.** Aradmegye Tisza nevű községében a fekete himlő nagy mértékben pusztít. — **Rablógyilkosság.** Horváth Gaspár mohácsi illetőségű ember Vágner Ferencz olasz gazdát a szakosi határban agyonlőtte és kirabolta. — **Szeles Adorján itthon.** Szeles Adorján, ki a Hentzi-szobrot fel akarta robbantani s ki emiatt külföldre menekült, tegnap visszakerült Budapestre.

— **Adományok a nőegyleti árvaház részére.** (Folytatás.) Szent-Anna és Varga utcák. Gyűjtők *Vértessy Lajosné és Mitrovics Gyuláné* urnők. Dr. Wolafka Nandor 20, Abelesné 1, Gasznerne 1, Szőgyén Jánosné 1 kor. Hunyor Ödönne 40 fill. özv. Paksy Imréné 4, Balogh Józsefné 2, Lestyán Adorjáné 6, Gondy Karolyné 4, Kaffka Roza 2, Vaczi Janos 2, Mariassyné 4, Bahunek Ignázné 2, Áron Miksa 10, N. N. 1, Hamernyik Sándor 4, Szőke Janosné 2, Szele Róza 1, özv. dr. Szőke Istvánné 2, özv. Meinázt Lajosné 1, özv. Kornhofné 1, Bíró Pálné 1, özv. Häuffel Józsefné 1 kor. N. N. 40 fill. Kubek Erzsébet 1, N. N. 2, dr. Tüdös Kálmán 2, dr. Varga Emilné 1, Fröhlich Venczelné 1 kor. N. N. 20 fill. Fehér Sándor 2 kor. Kéhl Miklós 40 fill. Sövényi István 1, Katz Jakab 1, özv. Kovácsné 2, Pánter Gyuláné 1, Tamássyné 2, Valaki 1, Lestyán Adorján 2, dr. Kocsár Gabor 2, özv. Domokos Kálmánné 2, özv. Farkas Lajosné 2, Györffy Karolyné 1, özv. Buday Józsefné 2, Naszády Istvánné 2, Winkler Mihályné 1, Grósz Mórné 1, Beke Lászlóné 2, Szeőke Istvánné 1, Erroovits Gyuláné 2, N. N. 1, Győry Ida 1, Alföldi Gáborné 1, Gajzágó Beláné 2, Donogán Istvánné 2, Mácsai Sándorné 2, Huzly Lujza 4, Szárthory 2, özv. Gyulai Józsefné 2, Antal Adolfné 1, Varga Ferenczné 4, Siegmeth Karolyné 2, Dalmy László 2, Abaffyné 1 kor. Prösztelné 40 fill. özv. Tóth Ferenczné 2, Beke Gusztávné 1, Poroszlay Lászlóné 2, Pomorné 1 kor. Nagy Ferencz 20 fill. Rankay József 1, Csillagné 2, P. G. 1, özv. Nagy Bálintné 4, Balogh Istvánné 2 kor. B. Nagy Janosné 1 véka rozs. Tóth Sámuelné 2, Czeglédy Mihályné 2, özv. Sierowszkyne 2, Kádár I.-né 1, özv. Varga Imréné 1, Papp Györgyné 1, Telegdy Györgyné 2 kor. Oláh Gyula 40 fill. Pethő Lajosné 1 kor. Balogh Zsigmondné 60 fill. Félegyházi Józsefné 1, Gyarmathy Imre 2, Kuthy Beláné 1, A. Nagy Gábor 1, Perczel Józsefné 2, Májerszkyne 1, N. N. 1, Varadi Károly 4, Márton László 2, Fried Lajosné 2, Kacz Ida 2 kor., Hanus Ferenczné 40 fill. Szabó Miklósne 1 kor. N. N. 20 fill. Doboczy Edéné 2, Szilágyi Imréné 1, Baróthy Beláné 2, özv. Fényesné 4, özv. Zoltán Ferenczné 6, Májering Gyuláné 2 kor. Korcsmárosné 60, Hermann Dezsóné 40 fill. Kuláné 1, özv. Szép Józsefné 2, Tóth Gyuláné 1, Lauka Janosné 2, Jobbágy Jánosné 2, Kaukel Janosné 2, Horváth Józsefné 2, Jellenchich 1 kor. Böszörményiné 40, özv. Osztrovoczkine 20 fill. Medgyaszay

Sándorné 4 kor. Zvér Ferenczné 60, Bihari Lászlóné 60, M. M. 20 fill. Szabados Ferenczné 2 kor. K. J. 20 fill. Tarbayné 1 kor. Papp Istvánné 40, N. N. 60 fill. Steinacker Sándorné 2 kor. Vakkal Györgyné 40 fill. Polgari Balintné buza. Papp Istvánné 2 kor. Arany Janosné 20, Nemeti Józsefné 20 fill. Ungváry Józsefné 2 kor. id. Tóth József 1 kor. 80 fill. Borsi Danielné 1, Muszkerné 1, Szokolczayné 3, Méhes Sarolta 2, Ujvári István 2, Ibrányi Miklósné 2 kor. Dziabet Antal 20, Medgyaszay Lajos 40, öz. Gedéné 60, Diezné 30 fill. Kovács Lujza 2, öz. Buzás Elekné 4, dr. Márton Kálmán 2, Csata Gyulané 2, dr. Sárváry Gyulané dr. Popper 2, Soldos Béla 1 kor. Bajacsovics Dezső 40, Steier Szeréna 30 fill. Kuczik Gábor 4, Debreczeni Lajos 4 kor. Hadadi Albert 40 fill. Molnár Mihályné 1 kor. N. N. 40, Hanitz Miklósné 20, öz. Bagamériné 20 fill. öz. Kuczik Istvánné 2 kor. N. N. 10 fill. Veres Jánosné 1 kor. Kiss János 40, Buday Györgyné 40, Nagy Józsefné 40, Kereszturi Róza 20, Madar István 40 fill. Bihari József 1, Ókrös István 1 kor. Háló Sándor 90 fill. Molnár Józsefné 1 kor., Bilkei Dezsőné 40, Patai Györgyné 20 fill. Jóna Mihályné 2 kor., Szeitz Gyulané 68 fill., Gal Sándorné 1 kor., Szilágyi Lajosné 20 fill., Szliuka Paula 4 kor. (Folytatás következik.)

A gyilkos vallomása.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, márczius 29.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy tegnap reggel, a vaczi-körut 35 számú házban meggyilkolva találták Benker Lipótné, született Braun Julia magánzónót.

A gyilkosság fölfedezésénél a gyanu mindjárt a cselédre: Kotesz Zsófiára esett, aki a hosszas vallatásnak nem bírva tovább ellent állani, esti hét órakor bevallotta nagy bűnét, hogy gazdasszonyát ő ölte meg.

A lelkiismeretfurdalásoktól megtörve, elmondta a vizsgálatvezető rendőrúrnak, hogy a meggyilkolt asszony ékszereit, az óráját, lánczat, bedugta az éjjeli fekhelyül szolgáló szalmazsákba, a pénzt nem tudta elrabolni, mert a szekrényt, ahol az feküdt, nem tudta könnyen kinyitni, zajt nem akart csinálni és úgy gondolkodott, ha a szoburak reggel elmennek, akkor minden érték-tárgyat el fog lopni és elutazik Budapestre.

A rendőrség a bűnös leány vallomása után újra kiment a gyilkosság színhelyére és a szalmazsákban tényleg megtalálta a leány által említett ékszereket.

A vallatás alatt kiderült a tulajdonképeni ok is, hogy mi vitte a leányt a gyilkosság gondolatára.

A rendőrség, mikor a gyilkosság fölfedezése után házkutatást tartott, a szekrényben egy ezerhatszáz korona összegről szóló postatakarékkönyvecskét is talált.

Braun Julia ezt a takarékkönyvet állandóan sógorának, Grün M. kerepesi-úti üvegkereskedőnél hagyta letétben, aki Wertheim-szekrényében őrizte.

Két nap előtt a szerencsétlenül járt asszony szokatlanul nagyobb bevásárlást akart tenni és ezért sógorához ment, akitől a takarékkönyvecskét elkérte.

Mikor hazatért, bizalmas cselédjének elmondta, hogy takarékkönyvecskéjét magával hozta és megmutatta neki, mennyi meg-takarított fölösleges pénze van.

A cselédben ekkor fogant meg a gyilkosság gondolata és a sok pénz után való vágyakozása rá is vitte végzetes cselekedetére.

SZÍNHÁZ.

Napoleon öcsém. Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták Rákosi Viktor és Gutti Soma. Első előadása színházunkban márcz. 29-én.

Tallyay Kálmán ügyvéd ur (Komjáthy) peres ügyei mellett arra is ráér, hogy titkos szerelmeket csináljon, persze felesége tudtán kívül (és hevesen udvarol Fülöp színházi sugó) (Sziklay) feleségének, Flóranak (T. Halmi Margit). És hogy felesége (Szabó Irma) előtt gyanuba ne essék, a nála segéd gyanánt működő Napoleon (Tanay) nevében jár el a légyottokra. Ez a Napoleon öcsém egy igen jó fiú, akinek könnyen megesik a szíve s

hajlandó magára vállalni a kellemetlenségeket, csak hogy főnökét a hinárból kimentse. Bolondabbnál bolondabb esetekben vezérel szerelme az ügyvédet, valamint Baróth Ödönt (Tóth Elek), ki Tallyay feleségének óhajta udvarolni s mindenütt Napoleon öcsém a mentőhorgony, ki a kalamitásokból kivezérli őket.

A darab megfelel a bohózat kellékeinek s bátran felveheti a versenyt az efféle irányzatú francia termékekkel. Folytonos derűségben tartja a közönséget s helyzetkomikumai ügyesen vannak alkalmazva.

Persze, értéke nincs semmi, de ugyan ki is kívánna magasabb fokot egy bohózatról? Mulattat, nevetet és e tekintetben nem is használ oly durva fogásokat, mint francia rokonai.

A játzó színészek: *Komjáthy, Sziklay, Tanay, Tóth E., Szatmáry* s a nők közül *T. Halmi Margit* és *Szabó Irma* ügyes játékkal fokozták a darab hatását, melyen a teljes számban begyűlt közönség jóízűen mulatott.

Ebben a szomorú világban végtére ez is csak ér valamit!

Több oldalról kérdést intéztek hozzánk, hogy nem látná-e már érkezettnek az igazgató a színházi előadásoknak fél 8 óra kor való kezdését, mert hét órakor a legtöbb színházlátogató el van még foglalva. Megemlítjük e kérdést s az igazgató figyelmébe ajánljuk.

TÖRVÉNYSZÉK.

Megkéselt szülék.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Debreczen, márczius 29.

Visszatartó, sőtét kép táruult fel tegnap a helybeli kir. törvényszék tanácstermében. Engesztelhetlen gyűlölet suhogtatta fekete szárnyát, a fiú és szülék között s mely gyűlöletnek vége az lett, hogy a fiú kést emelt apjára. Kieresztette verüket a házban, hol édes anyja őt világra hozta, bölcsőjében ápolgatta s felnevelgette gondos, ragaszkodó szeretettel.

Lelektanilag megfejthetetlen probléma előtt állunk, midőn az apa meggyűlöli gyermekét, s a gyermek elfeledkezik Isten parancsolatjáról.

Az eset szomorú hőse Á Kovács József h. hadházi születésű 34 éves napszámos ember, aki a vádirat szerint feleségével, Fábiani Juliánával együtt 1899. évi december 16-án délután rátört szülejére, azoknak lakásán s a nála levő késsel feleségével együtt Á. Kovács Miklóst és nejét megtámadták és összeszurkálták. Á. Kovács Miklós elhunyt, feleségén pedig négy sebet ejtettek.

A magáról megfélekedezett fiú bőrönbe került s a vizsgálati fogságból kísérték fel a tegnap megkezdett végtárgyalásra. Felesége szabadlábon védekezett.

A tárgyalást *Szoóke István* dr. vezette. Szavazóbírák voltak dr. *Oláh Miklós* és *Kolbenhayer Kálmán*. A közzéadott *Galánffy János* dr. képviselte, míg a védelmet dr. *Kardos Samu* vállalta el. A jegyzői teendőket *Bahunek Elemér* teljesítette.

A tárgyalás megkezdése után elnök konstatálja, hogy a megidézetek közül csupán kettő hiányzott.

A kir. ügyész a bizonyítási eljárás megindítását kérte, melybe a védő is bele nyugodott.

Ezután az esküdtek kisorsolása vette kezdetét. Huszonhét esküdt közül a következő tizennégyet sorsolták ki. Rendes esküdtek: *Kulesár Endre, Szántó Győző, Kovács Mihály, ifj. Csanak József, Somogyi Pál, Zalai Márk, Publik Ernő, Falk Lajos, dr. Bayer Ferencz, Vántsá György, Török Péter, Szabó József.* Pótesküdték: *Muraközy László és Konez Elek.*

Az esküdtek a szokásos esküt letévén, elnök a vádiratban foglaltakat ismertette, majd áttért a vádlott hínálgatására.

— Megértette, mivel van vádolva?

Vádlott. Igen.

Elnök. Bűnösnek érzi magát?

V. Igen.

E. Tehát beismeri, hogy meg akarta ölni a szüleit?

V. Azt nem ismerem el!... Nem volt gondolatomban sem, hogy megöljem őket.

E. Hát beszélje el, hogy történt a dolog.

A felszólításra vádlott elmondja, hogy az apja őt bejelentette Bőszörményben testi sértés miatt s ez eset napján felesége is be volt tanuképen idézve. Mikor a felesége megérkezett, elpanaszolta neki, hogy az anyja menynyire befektetette a törvény előtt, ő nagyon felindult e szavakra s mivel pálinkás is volt, feleségével elment szülei házához, hogy anyját kérdőre vegye.

E. Hát a felesége miért ment vele?

V. Azért jött, hogy szembesítsen az anyámmal, hogy el ne tagadhassa, a mit mondtam.

E. Mi történt, mikor bement a házba?

V. Az apám az asztalnál ült s mikor beléptem, rám kiáltott: „Hogy mertél ide belépni, te akasztófárávaló rossz ember?” Erre az asztalfiókból kést rántott elő s nekem jött és a balkaromba beleszurt. En erre megragadtam kezében a kést, kicsavartam és szurkáltam vele össze-vissza.

E. De hát miért szurkált?

V. Mert meg voltam ijedve és az apám még azután is torkon kapott.

E. Hát az anyját miért szurkálta meg?

V. Bezárta az ajtót és nem akarta kiereszteni a feleségemet. Én aztán odamentem, előköttem az ajtótól s eközben szurkáltam meg.

E. Hát a felesége nem szurkált?

V. Az nem. Hiszen kés sem volt nála.

E. Mutassa meg, hol sérült meg maga?

V. Itt a balkönyökömnél. (Felhuzza ujjasa ujját s megmutatja.)

E. Ki szurta meg magát?

V. Az apám.

E. De látja, furesának tűnik fel, hogy a maga ujjasan nyoma sincs a szurásnak. Hogy magyarázza ezt ki?

V. Nem volt feidugva az ujjas s az ingem is fel volt gyűrve.

E. Hát aztán hogy került ki a házból?

V. Az apám lehajolt, hogy fejszét keres elő és én ekkor kimentem a szobából. Meg voltam ijedve s beleugrottam a kutba.

E. Ki huzta ki onnan?

V. Azt nem tudom, mert nem voltam eszemnél.

Ezután Á. Kovács Józsefnét hallgatták ki. Tagadja, hogy egy ujjal is bántotta volna panaszosokat. Mikor az apósa megtámadta a férjét, ő hátulról megfogta s menteni igyekezett. Akkor érte az ő karját is egy szurás.

Felmutatják előtte a bluzt, mely akkor volt rajta s melyen szurásnak semmi nyoma.

E. Ez a bluz volt rajta?

V. Igen.

E. Maga azt állítja, hogy ekkor megszurta a karját. De látja, ezen a bluzon nincsen a szurásnak semmi nyoma? Hogy magyarázza ezt ki?

V. Én nem tudom.

E. Az a gyanu maguk ellen, hogy a tett elkövetése után sebesítették meg magukat, hogy úgy tünthessék fel a dolgot, mint ha meg lettek volna támadva.

V. Dehogy kérem. Nem sebesített volna meg engemet az uram a világért sem.

Elmondja ezután, hogy anyósa nyomta az ajtót, de mihelyt férje odakiáltott, hogy őt bocsássa ki, mindjárt kieresztette. A kétre vonatkozólag azt állítja, hogy az egy hosszú pengéjű, kétujjnyi szélességű kés volt, olyan, a milyennel disznót szokás ölni.

Szembesítik férjével s ezzel szemben is fentartja vallomását.

Elnök ezután a tárgyalást öt perczre felfüggeszti.

Szünet után némely részletre vonatkozólag Kovács Józsefet hallgatták ki, azután Á. Kovács Miklóst, az apát hívatta be az elnök.

Kiderül vallomásából, hogy fia tizenkét éves korától nem lakott nála, hanem a nagyapja házában nevelkedett. Á. Kovács Miklóst arra sem érdemesítette, hogy valaha

belépjen a házába. Kétszer nősült a fia, egy feleséget eltemetett, de az apa sem a lakodalman, sem felesége temetésén nem volt jelen, sőt azt is csak nem rég tudta meg, hogy hol lakik a fia.

Vall, beszél össze vissza. Hetet-halmot összehord, de minden vallomásának az a tenorja, hogy őt a fia megakartja ölni. Késsel ment rá feleségestől együtt. Az asztaltól elrángatta, fejét a melléhez szorította s elkezdte szurkálni, a felesége meg hátulról a jobb füle tövébe szurt. Ő azután összerogyott s Fekete Imre vetkőztette le.

E. Hát a feleségét mikor szurták meg?
T. Mikor a fiam rántámtadt, a feleségem odajött közénk és menteni akart. Ekkor szurkálta össze azt is.

E. Á. Kovács Józsefné is szurkálta?
T. Azt nem láttam.

E. Hát szólt a fia valamit, mikor belépett?
T. Nem szólt, csak annyit mondott: „Megöllek, vén kutya!” Azzal rám támadt mindjárt.

E. Hát magánál nem volt kés?
T. Nem volt én nálam.

E. Hol tartják a kést?
T. Nem tudom, mert én a tanyán vagyok.

E. Hiszen azért csak tudhatja, hogy siffonban, kaszliban, vagy valami fiókban tartják-e?
T. Nem tudom.

E. Az asztalnak van-e fiókja?
T. Ugy emlékszem, hogy van.

E. Részeg volt a fia?
T. Nem volt az, még igen is józan életben volt.

E. Ki gyógyította magát?
T. Imre Sándor orvos ur.

E. Meddig tartott a gyógyulás?
T. Tovább egy hónapnál, de még most is érzek fájdalmat és nem tudok rendesen dolgozni.

E. Követel-e kártérítést?
T. Igen, amennyiért gyógyítottak. Negyvenöt forintomba került, hát én követelem.

A védő indítványozza, hogy miután Á. Kovács Miklós a fiára ifj. Á. Kovács Miklósról is hivatkozott, hogy az beszélt volna neki, hogy József nevű fia megölésével fenyegeti, rendeltessek el ifj. Á. Kovács Miklósnak is a kihallgatása.

Kir. ügyész ellenzi a kihallgatást.

A bíróság visszavonul s nemsokára kihirdeti erről, hogy ifj. Á. Kovács Miklós született Ábrók Juliánát hívassa elő az elnök.

Ugy vall ez is, mint férje Molnár, hirtelenül. Alig várja be az elnök kérdését. Elbeszéli, hogyan szurkálta meg késsel a fiú és a menyé.

Kihallgatása után elnök az idő előrehaladására tekintettel a tárgyalást délutáni három óráig felfüggesztette.

A délutáni tárgyaláson Á. Kovács Miklósné kihallgatását folytatták.

Ezután a tanukihallgatások következtek.

Az első tanu ifj. Kovács Miklósné, vádlott sógornője, aki ott volt az öregeknél, mikor vádlottak őket megrohanták. Ő is támogatja az öregek vallomását.

Három olyan tanu kihallgatása következett, akik a büntett elkövetésekor a panaszosok lakása előtt időztek. Ezen tanut hallották, hogy vádlott mondotta hangosan az utcán: „Oda megyünk és ha engem bántanak, mindkettőt megölöm s ha törvényre kerül a sor, te nem tudsz és látsz semmit.”

Vádlottak tagadják, hogy ez igaz volna.

Több tanut hallgattak még ki, s ezek a vádlottakra mind terhelőleg vallottak.

A tanu-vallomások esti hét óráig tartottak, a mikor az elnök a tárgyalás folytatását ma reggel kilencz órára halasztotta.

Apró-szegek.

— Vigasztaló. — Repülő angyal. — Tanyai ész. — A sárkány. — Arisztokrata-kéregotók. — Joubert az égően. —

A most folyó sorozáskor történt.

A józsi legénynek is elő kellett állni a sorozó-bizottság elé megvizsgáltatás végett, hogy méltónak találatik-e a „császár kenyere” fogyasztására.

Már hetekkel előbb nagy bánat fogta el a legény szívét. Mikor aztán a rettegett nap elérkezett, zokogva borult az apja nyakába.

— Hej, édes apám! Tudom, hogy bennmaradok! . . . Ki fog már mulatozni a korcsmában?

— Ne busulj, fiam! — vigasztalja az apja. — Helyt állok én helyetted ott is, míg oda leszel.

A repülőgépet ugyan még nem találták fel, hanem azért akadnak ám repülő földi angyalkák.

A Kossuth-utcán egyik szobaciczus az asszony jogaiba avatkozott s a könnyen lobbanó férjet csakhamar elhódította.

Az urnó észrevette a titkos integetéseket s rálesett a szerelmesekre.

Egyik estén együtt találta őket bizalmas beszélgetésben.

Seprőt fogott s üldözni kezdte a szerelmes szívű cziczust, ki végső kétségbeesésében kirepült az ablakon.

Baja nem történt, mert egy ott álló rendőr nyaka közé felejtkezett.

A mezőrendőrségi kapitánysághoz beállit egy hosszú szürbe bujtatott tanyai ember.

— Alássan kérem! Itt veszik fel a panaszt?

— Itt! Mit akar?

— Hat csak azt jöttem vóna jelentésbe tenni, hogy a feleségem meghótt vót az éjszaka!

— Hát aztán mit akar többet?

— Alássan kérem, tesszen megvizitéroztatni, hogy igazán meghótt-é, mer' világlétében mindig rászédelt, hát — mondok — hátha most is csak tökéletlenkedik!

A sárkányeregetés sportja is bekövetkezett.

Vigan csevegő gyermekhad eregeti az átetsző tiszta légbé a hosszú spárgára kötözött szines szörnnyeteket.

Darabos-utcán hosszan elnézte tegnap egy oszmadia a gyermeké jóízű mulatságát, majd a felrepett sárkány után meresztette sóvár tekintetét s mélyen felsóhajtva megszólalt:

— Hej, édes Istenem! Ha az én anyósomat is így lehetne felrepeteni!

— Miért? — kérdi egyik ismerőse.

— No, hát kell-é annál nagyobb sárkány?

A kéregotó-urak is kezdenek arisztokratoskodni.

Kenyérrel kinalod, krajezárt kér s akkor is megvárja, hogy az alamiznapézn legalább is fehér szinezetü legyen.

Tegnap délben beállit lakásomra egy rezes orru, elzülött alak.

— Kérem, most jövök a kórházból. Legyen szives adani egy kis ebédet.

— Szivesen, hanem hát mi csak egy óra után szoktunk ebédelni.

— Jaj, kérem, addig én nem várhatok! — jelentette ki a szészkedvelő embertárs és dörögve tovább kullogott.

Bizonyosan jóétvágyat kivárgatott magában az ebédhez.

Joubert tábornok meghalt.

Legalább az éjjel érkezett táviratok ily szomorú formában nyilatkoznak.

Dehogyan halt meg, dehogyan!

A jó öreg búr tábornok osupán a szabadság Istenéhez utazott fel, hogy referáljon neki a búrok emberfeletti küzdelméről.

Vas Pöröly.

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesítés. —

Budapest, márczius 29.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény	753 kor 20 fill.
Magyar hitelrészvény	750 „ 20 „
Osztrák-magyar államvasuti részvény	6 93 „ 50 „

A határidő-üzlet.

Délutáni zárlat 4 órakor.

Buza tavaszra	7.47 — 7.48
„ őszre	7.75 — 7.76
Rozs tavaszra	6.37 — 6.38
„ őszre	6.57 — 6.58
Zab tavaszra	4.90 — 4.91
Tengeri májusra	5.35 — 5.36
Repeze aug.-szept.-re	13.00 — 13.10

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jagyzósa.

Debreczen, márczius 29.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség 77	6.75 — 6.90
„ „ 78	6.90 — 7.15
„ „ 79	7.10 — 7.20
„ „ 80	7.15 — 7.30
Rozs „ 71/73	5.60 — 5.70
Árpa	5.25 — 5.30
„ (jobb)	5.20 — 5.40
Zab	4.70 — 4.85
„ prima	5.00 — 5.20
Tengeri	5. — 5.05
Köles	5.80 — 6. —
Napraforgó mag	4.50 — 4.60
Bükköny	7.20 — 7.50
Lóhere	65. — 70. —
Luczerna	40. — 42. —
Pogácsa napraforgó	4.70 — 4.20
„ tökmag	5.10 — 5.50
Bab (fehér)	6.20 — 6.80

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Pénteken, 1900 évi márczius hó 30 án
másodszer:

Napoleon öcsém.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irak: Bakosi Viktor és dr. Guthi Soma.

SZEMÉLYEK:

Tallyay	Komjáthy J.	Fülöp	Székely M.
Lili, a felesége	Szabó I.	Flóra, a felesége	T. Halmi M.
Baráth	Tóth E.	Maczák	ifj. Szatmáry
Napoleon	Tanay F.	Bisotka	Osztár Gy.

Színházi műsor.

Szombaton, márcz. 31-én bérlet 151. szám

„A” harmadszor: *Napoleon öcsém.*

Vasárnap, ápril 1-én két előadás; délután

3 órakor félhelyárakkal: *A cornevillei harangok*

Nagy operette 3 felvonásban; este 7 és fél óra-

kor bérletszűnetben. Loosarekné N. Gizella

bucufelléptétül: *Telen.* Eredeti népszimű 3

felvonásban. Irak: ifj. Bokor József.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Vegyünk Foulard-selymet!

Kérjen ön mintát tavaszi és nyári ujdonságainkból.

Különlegesség: **Nyomott selyem-Foulard,**

Rayé, Cadriellé, nyers- és mosó-selyem ruháknak

és blousoknak, méterenként 1 kor. 20 fillértől

feljebb.

Ausztria és Magyarországnak közvetlen

magánfeleknök adunk el és a kiválasztott se-

lyem-szőveikeket vám- és bérmentesen a lakásra

küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Érvényes 1899. október hó 1-től.

Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Tv. sz.	Állomások.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
170	1702	1754	1706	1710	1742		1745	1709	1707	1723	1713	1701	1705
I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	II-III.		II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-II.	II-III.
9.15	1.55		7.05		4.06	ind. Budapest k. p. u.	érk.		5.45	6.30		1.50	8.10
2.29	5.35		1.24		6.05	énd. Püspök-Ladány	érk.	5.18	9.45	11.28	1.28	9.48	1.45
3.36	6.26		2.33		5.14	érk. Debreczen	ind.	3.37	8.15	10.27	12.00	9.01	12.36
5.18	8.18				9.42	rk. Nyiregyháza	ind.		6.44	6.44		6.41	10.55
7.03	10.30				11.26	érk. Szerencs	ind.		5.10	5.10		5.00	9.07
6.58			8.52		8.52	érk. Búd-Szt-Mihály	ind.		3.10	3.10		5.30	
6.15						érk. Nagy-Léta-Vrtes	ind.					5.25	
	11.35					ind. Püzes-Abony	érk.						
3.56	6.46	8.20	3.00		5.22	ind. Debreczen	érk.	6.45	10.12		7.51	8.56	12.16
4.58	7.29	9.47	4.01		6.35	érk. Erőmihályfalva	ind.	5.27	9.14		6.36	8.15	11.17
9.09			8.21			érk. Nagyvárád	ind.		5.43				6.50
		5.43				ind. Erőmihályfalva	érk.	9.09	9.06		6.22	8.12	11.00
5.10	7.31	9.59	4.11		6.00	érk. Nagy-Károly	ind.	5.09	8.15		5.18	7.41	10.19
6.03	8.06	11.15	5.04		8.00	érk. Zilah	ind.	4.05	2.18				4.07
		2.23				ind. Nagy-Károly	érk.		9.18	8.07	10.17	5.18	7.39
6.11	8.08	11.25	5.14		8.80	érk. Gilvác	ind.	3.57	7.39		4.38	7.21	9.47
6.39	8.26	12.04	5.41		9.04	érk. Szatmár	ind.	3.22	7.37		4.35	7.30	9.46
6.40	8.27	12.06	5.42		9.09	érk. Nagy-Bánya	ind.	2.47	7.09		4.00	6.59	9.18
7.08	8.50	12.46	6.11		9.50	érk. Fehér-Gyarmat	ind.		8.25				5.50
10.41			10.17			ind. Szatmár	érk.		10.41		10.17		5.45
2.25					5.50	érk. Királyháza	ind.		4.10			6.58	9.10
4.10			11.41		11.41	érk. Bátor	ind.		9.22			6.08	7.57
7.18	8.52		6.23		11.49	ind. Királyháza	érk.	Gy. v. 1703.	2.42	5.49			5.30
8.27	9.44		7.36		1.10	érk. Bátor	ind.	1-II.	1.22	5.49			
10.28			9.52		4.42	ind. Királyháza	érk.		10.28	2.57			
		Sz. v.				ind. Királyháza	érk.		1711.	10.28			8.52
6.55		1712.	5.80			ind. Taraczköz	érk.		10.28	5.37		6.03	7.47
8.49	9.51	3.50	7.48			ind. M.-Sziget	érk.		12.18	4.45			6.29
10.14		6.21	9.14			érk. Akna-Szlatina	ind.		10.58	2.24			6.28
10.15		6.30	9.15			érk. Kis-Bocskó	ind.		10.57	2.22		4.50	6.00
10.50	11.18	7.20	9.50			érk. M.-Sziget	érk.		10.90	1.35	3.50		
			2.26			érk. Sziget-Kamara	ind.		6.25				
V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		érk. Kis-Bocskó	ind.		8.52				11.55
1728	5612.		5614	1726.		érk. Kőrösmező	ind.		5011.		V. v. 1725.		1727.
I-III.	I-III.		I-III.	I-III.							I-III.		I-III.
11.33	6.55		3.45	10.00					9.59		6.31	7.00	5.28
11.40	7.02		3.52	10.07					9.52		6.24	6.53	5.15
11.41	7.07		3.57	10.08					9.47		6.19	6.52	5.14
12.13	7.43		4.33	10.38					9.11		5.43	6.21	4.37
12.14	7.51		4.43	10.39					9.03		5.37	6.18	4.27
	8.02		4.54						8.52		3.09		
3.50				1.30									

* Budapest k. p. u. Püspök-Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány és Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debreczen—Püspök-Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden kedden a szomszédos forgalmu menetjegyek használata ki van zárva.

2675
1900.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni I. sz. tljkvben 7354 h. r. sz. a. fölvett és a Vay-féle ház után kiosztott 15 hold 1395 négyszögöl ondódi föld közgyűlési határozat értelmében nyilvános árverésen eladni fog.

Az árverés határidejűl 1900. év április hó 18. napjának délelőtt 9 órája a városháza nagy tanácstermébe tüzetett ki.

Az árverési feltételek a számvevőségél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelőbizottság kezéhez letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1900. márczius 12-én tartott üléséből.

A városi tanács.

CSOKONAI-NYOMDA

LENGYEL IMRE és TÁRSAI
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉS * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-ívek, lejáratí jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések, kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, diszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatu finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.